

§ 32

Esitys kaupunginhallitukselle vuodelta 2017 käyttämättä jääneiden kaupunginhallituksen käyttövarojen kohdentamisesta nuorten syrjäytymistä ehkäiseviin toimenpiteisiin

HEL 2018-000892 T 02 02 00

Esitys

Sosiaali- ja terveyslautakunta esitti esittelijän ehdotuksesta poiketen kaupunginhallitukselle vuodelta 2017 käyttämättä jääneiden kaupunginhallituksen käyttövarojen kohdentamisesta yhteensä 2 milj. euron osalta seuraavasti:

- 1) Nuorelle helppoja uusia palveluja kokeilujen kautta 1 700 000 euroa
- 2) Palvelut tutuiksi nuorille 140 000 euroa
- 3) Tieto ja teknologia kehittämisen tukena 100 000 euroa
- 4) Projektipäällikkö tukemaan em. muutoskokonaisuutta 60 000 euroa.

Kaupunginhallituksen määräaikainen lisämäärärahan kohdennus mahdollistaa nopeat ketterät kokeilut ja nopeuttaa nuorten palvelujen kehittämistä. Jokainen toimenpiteistä liittyy kaupunkistrategian toteuttamiseen ja on osa nuorten palvelujen jatkumoa myös kokeilujen jälkeen. Kokeiluille laaditaan suunnitelma seurantatietoineen, raportoidaan tuloksista ja arvioidaan, miten toimintaa voidaan kehittää määräaikaisen rahoituksen jälkeen. On toivottavaa, että osaa määrärahoista voidaan tarvittaessa käyttää vielä vuoden 2019 aikana, jos kaikki toimenpiteet eivät ehdi toteutua täysimääräisinä vielä vuonna 2018.

- 1) Nuorelle helppoja uusia palveluja kokeilujen kautta yhteensä 1,7 milj. euroa

Toiminnan kautta 150 000 euroa

(Kurssien, ryhmätoimintojen ja leirien järjestämiseen)

Toiminnalliset palvelut ovat turvallinen tapa käsitellä vaikeita asioita vähitellen. Nuoret ovat pitkään esittäneet tarpeita itsenäistymistaitoihin liittyen ja tuntevat, etteivät osaa riittävästi arkisia asioita. Tulevaisuudessa olisi hyvä saada lisää itsenäistymistaitoja ilmiöpohjaisen opetuksen piiriin. Nuorten kanssa voidaan toimia mm. ruoanlaittokursseilla, erityistä tukea tarvitsevien liikuntaryhmissä (vrt. yläkouluikäisten Boosti) ja leiritöinnässä.

Joukolla nuoria on suuria haasteita aktivoitua liikkumaan, osallistumaan tarjolla oleviin liikuntamuotoihin ja tarvitaan pehmeitä keinoja saada

nuori innostumaan liikkumisesta. Nuorisotoimi ja järjestöt järjestävät leirit toimintaa. Leirillä tutustuu parissa päivässä paremmin kuin vuoden aikana muissa tapaamisissa. Lisämäärärahalta järjestetään ja ostetaan erilaisia kursseja ja leirejä nuorille, jotka eivät nyt osallistu tarjolla olevaan toimintaan.

Täydentävät palvelut 300 000 euroa

(Tukihenkilö- ja tukiperhepalkkioihin, vertaisryhmätukeen ja asumisen tukeen)

Lastensuojelussa lapsille, nuorille ja perheille on tarjolla tukihenkilöitä ja tukiperheitä, vertaisryhmätukea ja asumisen tukea. Jälkihuoltoon uudet ja aikuissosiaalityön tiimeissä asioivat erityistä tukea tarvitsevat nuoret ovat jääneet edellä mainittujen palvelujen ulkopuolelle.

Lisäksi jälkihuollossa on kullakin hetkellä 20–40 nuorta, joiden asuttaminen on vaikeaa, koska he voivat huonosti ja käyttäytyvät haastavasti. Selvittelyn alla on, voidaanko heille järjestää tai ostaa palvelut ja saada noin 12 asuntoa lähekkäin, jolloin asumisesta tulee yhteisöllistä. Asuntoja odottaessa on ostettava yksittäisille nuorille ohjauspalveluja kulloiseenkin asumisratkaisuun. Palvelut on lastensuojelussa kilpailutettu.

Sosiaaliohjaukseen 400 000 euroa

Tarjotaan alueilla aikuissosiaalityötä ilman ajanvarausta ensi vaiheen palveluna, johon voi pistäytyä helposti ja mutkattomasti, sekä nuoriin erikoistunutta neuvontaa. Uutena resurssina palkataan 12 määräaikaista sosiaaliohjaajaa.

Vahvan tuen resurssit jälkihuoltoon 132 000 euroa

Jälkihuollossa vahvaa tukea tarvitsevien asiakkaiden palvelujen turvaamiseksi palkataan muutosvaiheessa sosiaalityöntekijöiden rinnalle neljä sosiaaliohjaajaa toimintarahoineen. Kokeilun jälkeen malli laajenisi kattamaan nykyiset jälkihuollon sosiaaliohjaajat, joilla on asiakkaina tukiasuntojen asukkaat.

Liikkuva tiimi 145 000 euroa

Alueilla on haastavissa tilanteissa ja kriisissä olevia nuoria. Liikkuva tiimi on osaava ja toimiva ratkaisu asiakkaiden ja henkilöstön osaamisen kannalta. Uusina resursseina palkataan määräaikainen psykologi ja kaksi psykiatrista sairaanhoitajaa sekä täydentävät resurssit kustakin alueen tiimistä.

Oppilashuolto 209 000 euroa

Oppilashuoltoon kohdennetaan lisää myönteisen erityiskohtelun rahoitusta, ja opiskeluterveydenhuollolla on sama tarve. Lisärahoituksena saatiin aiemmin kaksi vakituista terveydenhoitajaa vuoden 2018 alusta ammatillisiin oppilaitoksiin. Oppilaitoksissa on nuoria, jotka tarvitsevat oppilashuollon rinnalle sosiaali- ja terveysterveystoimintaa vaikean elämäntilanteen vuoksi. Yhteisen työn tiivistäminen on ollut tavoitteena jo aiemmin. Palkkaamalla yksi sosiaaliohjaaja oppilaitosten, aikuissosiaalityön, jälkihuollon ja opiskeluterveydenhuollon sekä muiden palvelujen väliin auttaa saamaan käyntiin opiskelijoita laajasti tukevan toiminnan.

Lisäksi 364 000 euroa jaetaan edellä mainittujen hankkeiden kesken.

2) Palvelut tutuiksi nuorille 140 000 euroa

Vain osa helsinkiläisistä nuorista tuntee sosiaalityön ja sosiaaliohjaukset palvelut. Sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen palvelujen markkinointi toteutetaan nuorten ja ammattilaisten yhteistyönä.

Kokemusasiantuntijat 40 000 euroa

Otetaan lastensuojelun tapaan myös nuorten palveluihin kolme kokemusasiantuntijaa. Tavoitteena on syventää jo käynnistynyttä dialogia helsinkiläisten nuorten kanssa.

Nettietisivät 50 000 euroa

Otetaan yksi internetin tunteva nuori kokemusasiantuntijaksi ja palkataan hänelle työpariksi internetin tunteva sosiaaliohjaaja. Tavoitteena on tavoittaa nuoret, jotka löytyvät lähinnä internetin kautta.

Sähköinen tiedotus nuorille 50 000 euroa

Nuoret eivät tunne riittävästi palveluja ja oikeuksiaan. Nykyiset nuorten palvelujen internetsivut ovat kehittymättömät. Kehitetään yhdessä nuorten kanssa viestintää eri tavoin mukaan lukien erilaiset kanavat. Toteutukseen tarvitaan palveluja, materiaalia ja viestintäosaamista.

3) Tieto ja teknologia kehittämisen tukena 100 000 euroa

Hyödynnämme nykyistä paremmin saatavilla olevia tietoja ja kanavia nuorten auttamiseksi.

Kouluterveyskyselyn jatkoanalysointi 20 000 euroa

Kouluterveyskyselyn 2017 aineisto hankitaan kaupunkitiedolle jatkoanalysoitavaksi. Analysoimalla tarkemmin aineistoa saadaan arvokasta tietoa helsinkiläisistä lapsista ja nuorista mm. etsimällä lukuisien muutujien välisiä yhteyksiä. Syvennytään mm. kodin ulkopuolelle sijoitettu-

13.02.2018

Asia/6

jen, maahanmuuttajataustaisten ja toimintarajoitteisten lasten ja nuorten vastauksiin.

Kaupunginosa -tilastotyökalu 80 000 euroa

Sosiaali- ja terveystoimen nuorten palvelut tarvitsevat kaupunginosa-kohtaista tietoa nuorten ja perheiden tilanteista. Kootaan muuttujittain tietoja, kuten koulutustaso, työllisyys/työttömyys, tulotaso, vieraskieliset, toimeentulotuki, tulot, lapsiperheet (lapsiluku, pientuloiset perheet), lastensuojelun asiakkuudet ja valitut kouluterveyskyselyn muuttujat, joiden avulla saadaan kokonaiskuva kunkin kaupunginosan erityispiirteistä ja haasteista. Tiedon avulla voidaan kehittää toimintamuotoja kaupunginosan väestön tarpeiden mukaisesti ja kohdentaa mahdollisuuksien mukaan myönteisen erityiskohtelun resursseja.

4) Projektipäällikkö tukemaan em. muutostyökalun 60 000 euroa

Edellä kuvatut toimet ovat nopeasti toteutettavia ja edellyttävät nopeaa organisointia ja monien toimijoiden yhteistyötä. Palkataan projektipäällikkö ohjaamaan ja koordinoimaan toimenpidekokonaisuuden kehittämistä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Nuorten itsenäistymismahdollisuuksien edistäminen, nuorten palveluketjun vahvistaminen sekä nuorten osallistaminen vahvemmin palvelujen kehittämiseen turvaavat tukea tarvitsevien nuorten auttamisen oikea-aikaisesti sekä edistävät nuorten hyvinvointia.

Käsittely

Idän aikuissosiaalityön päällikkö Sari Tuominen oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Juha Jolkkonen: Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esitystään siten, että kohdan "Täydentävät palvelut" ensimmäinen kappale muutettiin muotoon: "Lastensuojelussa lapsille, nuorille ja perheille on tarjolla tukihenkilöitä ja tukiperheitä, vertaisryhmätukea ja asumisen tukea. Jälkihuolto- ja aikuissosiaalityön tiimeissä asioivat erityistä tukea tarvitsevat 18 vuotta täyttäneet nuoret ovat jääneet edellä mainittujen palvelujen ulkopuolelle."

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Leo Bergman: Kohdasta 3 "Tieto ja teknologia kehittämisen tukena" perutaan uuden mobiilisovelluksen kehittäminen ja jaetaan tähän varattu raha kohdan 1 "Nuorelle helppoja uusia palveluja kokeilujen

kautta" hankkeille. Uuden mobiilisovelluksen sijaan hyödynnetään viestinnässä nuorten jo nyt käyttämiä viestintäsovelluksia.

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Sosiaali- ja terveyslautakunnan esitys syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Leo Bergman): Kohdasta 3 "Tieto ja teknologia kehittämisen tukena" perutaan uuden mobiilisovelluksen kehittäminen ja jaetaan tähän varattu raha kohdan 1 "Nuorelle helppoja uusia palveluja kokeilujen kautta" hankkeille. Uuden mobiilisovelluksen sijaan hyödynnetään viestinnässä nuorten jo nyt käyttämiä viestintäsovelluksia.

Jaa-äännet: 3

Tapio Bergholm, Hannu Tuominen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 8

Katju Aro, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Mari Rantanen, Daniel Sazonov, Karita Toijonen

Tyhjä: 1

Saku Etholen

Poissa: 1

Tuomas Tuure

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Leo Bergmanin vastaehdotuksen äänin 8 - 3 (tyhjää 1, poissa 1).

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sari Tuominen, idän aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 46700
sari.tuominen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää kaupunginhallitukselle vuodelta 2017 käyttämättä jääneiden kaupunginhallituksen käyttövarojen kohdentamisesta yhteensä 2 milj. euron osalta seuraavasti:

- 1) Nuorelle helppoja uusia palveluja kokeilujen kautta 1 336 000 euroa
- 2) Palvelut tutuiksi nuorille 140 000 euroa
- 3) Tieto ja teknologia kehittämisen tukena 464 000 euroa
- 4) Projektipäällikkö tukemaan em. muutostyön kokonaisuutta 60 000 euroa.

Kaupunginhallituksen määräaikainen lisämäärärahan kohdennus mahdollistaa nopeat ketterät kokeilut ja nopeuttaa nuorten palvelujen kehittämistä. Jokainen toimenpiteistä liittyy kaupunkistrategian toteuttamiseen ja on osa nuorten palvelujen jatkumoa myös kokeilujen jälkeen. Kokeiluille laaditaan suunnitelma seurantatietoineen, raportoidaan tuloksista ja arvioidaan, miten toimintaa voidaan kehittää määräaikaisen rahoituksen jälkeen. On toivottavaa, että osaa määrärahoista voidaan tarvittaessa käyttää vielä vuoden 2019 aikana, jos kaikki toimenpiteet eivät ehdi toteutua täysimääräisinä vielä vuonna 2018.

- 1) Nuorelle helppoja uusia palveluja kokeilujen kautta yhteensä 1,336 milj. euroa

Toiminnan kautta 150 000 euroa

(Kurssien, ryhmätoimintojen ja leirien järjestämiseen)

Toiminnalliset palvelut ovat turvallinen tapa käsitellä vaikeita asioita vähitellen. Nuoret ovat pitkään esittäneet tarpeita itsenäistymistaitoihin liittyen ja tuntevat, etteivät osaa riittävästi arkisia asioita. Tulevaisuudessa olisi hyvä saada lisää itsenäistymistaitoja ilmiöpohjaisen opetuksen piiriin. Nuorten kanssa voidaan toimia mm. ruoanlaittokursseilla, erityistä tukea tarvitsevien liikuntaryhmissä (vrt. yläkouluikäisten Boosti) ja leiritöinnässä.

Joukolla nuoria on suuria haasteita aktivoitua liikkumaan, osallistumaan tarjolla oleviin liikuntamuotoihin ja tarvitaan pehmeitä keinoja saada nuori innostumaan liikkumisesta. Nuorisotoimi ja järjestöt järjestävät leiritöimintää. Leirillä tutustuu parissa päivässä paremmin kuin vuoden aikana muissa tapaamisissa. Lisämäärärahalla järjestetään ja ostetaan erilaisia kursseja ja leirejä nuorille, jotka eivät nyt osallistu tarjolla olevaan toimintaan.

Täydentävät palvelut 300 000 euroa

(Tukihenkilö- ja tukiperhepalkkioihin, vertaisryhmätukeen ja asumisen tukeen)

Lastensuojelussa lapsille, nuorille ja perheille on tarjolla tukihenkilöitä ja tukiperheitä, vertaisryhmätukea ja asumisen tukea. Jälkihuoltoon uoret ja aikuissosiaalityön tiimeissä asioivat erityistä tukea tarvitsevat nuoret ovat jääneet edellä mainittujen palvelujen ulkopuolelle.

Lisäksi jälkihuollossa on kullakin hetkellä 20–40 nuorta, joiden asuttaminen on vaikeaa, koska he voivat huonosti ja käyttäytyvät haastavasti. Selvittelyn alla on, voidaanko heille järjestää tai ostaa palvelut ja saada noin 12 asuntoa lähemmäksi, jolloin asumisesta tulee yhteisöllistä. Asuntoja odottaessa on ostettava yksittäisille nuorille ohjauspalveluja kulloiseenkin asumisratkaisuun. Palvelut on lastensuojelussa kilpailutettu.

Sosiaaliohjaukseen 400 000 euroa

Tarjotaan alueilla aikuissosiaalityötä ilman ajanvarausta ensi vaiheen palveluna, johon voi pistäytyä helposti ja mutkattomasti, sekä nuoriin erikoistunutta neuvontaa. Uutena resurssina palkataan 12 määräaikaista sosiaaliohjaajaa.

Vahvan tuen resurssit jälkihuoltoon 132 000 euroa

Jälkihuollossa vahvaa tukea tarvitsevien asiakkaiden palvelujen turvaamiseksi palkataan muutosvaiheessa sosiaalityöntekijöiden rinnalle neljä sosiaaliohjaajaa toimintarahoineen. Kokeilun jälkeen malli laajenisi kattamaan nykyiset jälkihuollon sosiaaliohjaajat, joilla on asiakkaina tukiasuntojen asukkaat.

Liikkuva tiimi 145 000 euroa

Alueilla on haastavissa tilanteissa ja kriisissä olevia nuoria. Liikkuva tiimi on osaava ja toimiva ratkaisu asiakkaiden ja henkilöstön osaamisen kannalta. Uusina resursseina palkataan määräaikainen psykologi ja kaksi psykiatrista sairaanhoitajaa sekä täydentävät resurssit kustakin alueen tiimistä.

Oppilashuolto 209 000 euroa

Oppilashuoltoon kohdennetaan lisää myönteisen erityiskohtelun rahoitusta, ja opiskeluterveydenhuollolla on sama tarve. Lisärahoituksena saatiin aiemmin kaksi vakituista terveydenhoitajaa vuoden 2018 alusta ammatillisiin oppilaitoksiin. Oppilaitoksissa on nuoria, jotka tarvitsevat oppilashuollon rinnalle sosiaali- ja terveysterveystoimintaa vaikean elämäntilanteen vuoksi. Yhteisen työn tiivistäminen on ollut tavoitteena jo aiemmin. Palkkaamalla yksi sosiaaliohjaaja oppilaitosten, aikuissosiaalityön, jälkihuollon ja opiskeluterveydenhuollon sekä muiden palvelujen väliin auttaa saamaan käyntiin opiskelijoita laajasti tukevan toiminnan.

2) Palvelut tutuksi nuorille 140 000 euroa

Vain osa helsinkiläisistä nuorista tuntee sosiaalityön ja sosiaaliohjaukset palvelut. Sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen palvelujen markkinointi toteutetaan nuorten ja ammattilaisten yhteistyönä.

Kokemusasiantuntijat 40 000 euroa

Otetaan lastensuojelun tapaan myös nuorten palveluihin kolme kokemusasiantuntijaa. Tavoitteena on syventää jo käynnistynyttä dialogia helsinkiläisten nuorten kanssa.

Nettietsivät 50 000 euroa

Otetaan yksi internetin tunteva nuori kokemusasiantuntijaksi ja palkataan hänelle työpariksi internetin tunteva sosiaaliohjaaja. Tavoitteena on tavoittaa nuoret, jotka löytyvät lähinnä internetin kautta.

Sähköinen tiedotus nuorille 50 000 euroa

Nuoret eivät tunne riittävästi palveluja ja oikeuksiaan. Nykyiset nuorten palvelujen internetsivut ovat kehittymättömät. Kehitetään yhdessä nuorten kanssa viestintää eri tavoin mukaan lukien erilaiset kanavat. Toteutukseen tarvitaan palveluja, materiaalia ja viestintäosaamista.

3) Tieto ja teknologia kehittämisen tukena 464 000 euroa

Hyödynnämme nykyistä paremmin saatavilla olevia tietoja ja kanavia nuorten auttamiseksi.

Mobiilisovelluksen kehittäminen ja käyttöönotto 364 000 euroa

Kehitetään nuorten palveluja ottamalla käyttöön uusia mobiilisovelluksia. Mobiilipalvelut ovat nuorten arkea, ja on tarve kehittää mobiilisovellus, joka mahdollistaa yhteydenpidon ja etävastaanoton nuoren ja työntekijän välillä. Lähes kaikilla nuorilla on puhelin, ja useimmilla jonkinlainen älypuhelin. Huomioidaan mobiilisovellusten käyttö sosiaali- ja terveystoimen vuoden 2019 budjetissa.

Kouluterveyskyselyn jatkoanalysointi 20 000 euroa

Kouluterveyskyselyn 2017 aineisto hankitaan kaupunkitiedolle jatkoanalysoitavaksi. Analysoimalla tarkemmin aineistoa saadaan arvokasta tietoa helsinkiläisistä lapsista ja nuorista mm. etsimällä lukuisien muutustujen välisiä yhteyksiä. Syvennyttään mm. kodin ulkopuolelle sijoitettujen, maahanmuuttajataustaisten ja toimintarajoitteisten lasten ja nuorten vastauksiin.

Kaupunginosa -tilastotyökalu 80 000 euroa

13.02.2018

Asia/6

Sosiaali- ja terveystoimen nuorten palvelut tarvitsevat kaupunginosa-kohtaista tietoa nuorten ja perheiden tilanteista. Kootaan muuttujittain tietoja, kuten koulutustaso, työllisyys/työttömyys, tulotaso, vieraskieliset, toimeentulotuki, tulot, lapsiperheet (lapsiluku, pientuloiset perheet), lastensuojelun asiakkuudet ja valitut kouluterveyskyselyn muuttujat, joiden avulla saadaan kokonaiskuva kunkin kaupunginosan erityispiirteistä ja haasteista. Tiedon avulla voidaan kehittää toimintamuotoja kaupunginosan väestön tarpeiden mukaisesti ja kohdentaa mahdollisuuksien mukaan myönteisen erityiskohtelun resursseja.

4) Projektipäällikkö tukemaan em. muutostyön toteutusta 60 000 euroa

Edellä kuvatut toimet ovat nopeasti toteutettavia ja edellyttävät nopeaa organisointia ja monien toimijoiden yhteistyötä. Palkataan projektipäällikkö ohjaamaan ja koordinoimaan toimenpidekokonaisuuden kehittämistä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Nuorten itsenäistymismahdollisuuksien edistäminen, nuorten palveluketjun vahvistaminen sekä nuorten osallistaminen vahvemmin palvelujen kehittämiseen turvaavat tukea tarvitsevien nuorten auttamisen oikea-aikaisesti sekä edistävät nuorten hyvinvointia.

Esittelijän perustelut

Idän aikuissosiaalityön päällikkö Sari Tuominen on kutsuttuna asiantuntijaksi läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Vuoden 2018 talousarvion hyväksymisen yhteydessä poliittisten ryhmien neuvottelutulokseen (29.10.2017) sisältyi seuraava kirjaus:

”Vuonna 2017 käyttämättä jääneet Khn käyttövarat (5 milj. euroa) kohdistetaan kaupunkistrategiassa mainittuihin keskeisiin kohteisiin: nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen ja alueiden välisen eriytymisen torjumiseen. Jaetaan toimialojen esitysten pohjalta (sote n. 2m€, kasko n. 2m€ ja kuva n. 1m€).”

Sosiaali- ja terveyslautakunnan esitykset kohdentuvat kaupunkistrategian mukaisesti nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn ja alueiden välisen eriytymisen torjumiseen.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sari Tuominen, idän aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 46700
sari.tuominen(a)hel.fi

13.02.2018

Asia/6

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano